

ספרות המועדים והחגים הינה עשירה מאוד, וקשה למנות את מספר החיבורים העוסקים בימי הקודש המיוחדים. לעומתה – הספרות התורנית העוסקת בימים הקשים, בין אלה שנמצאים ביסוד ההלכה כמו צומות על החורבן, ובין אלה שנוספו לנו במשך הדורות – דלה מאוד יחסית. ברם, דווקא ימים אלה דורשים עומק רוחני והדרכה מעשית, שכן ריחוק המאורעות האלה מטשטש את הזיקה אליהם, ובעידן של תחיה ושיבה לארץ הקשר עמהם פוחת. גם כאשר מדובר באירועים כלליים כואבים שלא נקבעו להם ימים הלכתיים מיוחדים, כמו בצרות אישיות קשות, קיים צורך של ממש בספרות מרוממת ומעשירה. דברים אלה היו נכונים זמן רב, אך בעקבות מאורעות שמחת תורה תשפ"ד החיוניות הולכת וגוברת.

הספר "תשעה באב ואסונות לאומיים" ממלא חלל זה בצורה מופלאה. זהו ספר השזור משני צירים. ציר אחד הוא ציר המאורעות – למן הצומות על החורבן ועד השואה, ולמן ספר איוב ומגילה איכה ועד למה שהתרחש במדינת ישראל באותו שמחת תורה נורא; הציר השני הוא היקף ההתייחסות – למן ביאורי מקרא עשירים ועד ניתוח הלכות הרמב"ם, ולמן ספרות האגדה ועד העושר ההיסטורי. יש בו מענה עמוק ומעשיר שממלא בתוכן רב את הימים האלה.

לא פשוט לכתוב על כאב וייסורים ספר שנועד להציע התייחסות ראויה להתרחשותם בחיינו. אין מדובר בכתיבה אישית בה מבטא האדם את צערו האישי, כי אם בספר מקיף המביט למאורעות הלאומיים, או על ספר איוב העוסק בדיון העקרוני והכללי באדם שאמונתו חווה משבר עמוק בשל התנגשותה עם מאורעות חיי. המחברים - הרב ד"ר יוחאי מקבילי והרב אביעד סנדרס - הצליחו במשימה הקשה הזו. יש ביד החיבור למלא בתוכן ובמשמעות את הימים הקשים שבחיינו, ולאפשר להם להיות חלק בלתי נפרד מבניינו של האדם וצמיחתו.

יישר כוח גדול על כך, ולוואי ונראה ימים שמחים ובשורות טובות.

יהוה